

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt ändras så att det till lagen fogas bestämmelser om förvaltningen av det nya nationella anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna. Anslaget ersätter anslaget för regionala innovationer och försök, som var i bruk tidigare. Propositionen grundar sig på helheten Ett livskraftigt Finland i regeringsprogrammet för statsminister Rinnes regering. Enligt programmet ska till landskapsförbunden allokeras regionutvecklingspengar som kan utnyttjas snabbt och smidigt. Vidare föreslås vissa ändringar av teknisk natur.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2020.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	3
3 Målsättning	5
4 Förslagen och deras konsekvenser	5
4.1 De viktigaste förslagen	5
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	6
5 Alternativa handlingsvägar	7
6 Remissvar	7
7 Specialmotivering	9
8 Ikraftträdande	11
9 Verkställighet och uppföljning	11
10 Förhållande till andra propositioner	11
LAGFÖRSLAG	13
Lag om ändring av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt	13
BILAGA	16
PARALLELLTEXT	16
Lag om ändring av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt	16

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

Enligt helheten Ett livskraftigt Finland i regeringsprogrammet (s. 105) för statsminister Rinnes regering ska landskapsförbunden också fortsättningsvis vara regionutvecklingsmyndigheter. Förbunden har också i fortsättningen en viktig roll som främjare av regionutvecklingen och samarbetet. Till landskapsförbunden ska allokeras regionutvecklingspengar (tidigare landskapsutvecklingspengar) som kan utnyttjas snabbt och smidigt.

För att genomföra den nämnda skrivningen i regeringsprogrammet föreslås att det av den finansiering som reserverats för regeringens framtidsinvesteringar av engångskaraktär anvisas 20 000 000 euro under moment 32.30.40 Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna i budgetpropositionen för 2020 och 10 000 000 euro år 2021 i planen för de offentliga finanserna.

Av nämnda skäl lämnar regeringen till riksdagen denna budgetrelaterade proposition om ändring av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014).

Regeringspropositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet.

Utlåtanden om propositionen har begärts av 29.8.–20.9.2019 av landskapsförbunden, Finlands Kommunförbund, närings-, trafik- och miljöcentralerna, de centrala ministerier som deltar i regionutvecklingen, Justitiekanslersämbetet, Statens revisionsverk, Livsmedelsverket samt Landsbygdspolitiska rådet och Skärgårdsdelegationen.

Beredningshandlingarna för regeringspropositionen finns i en offentlig webbtjänst på adressen tem.fi/hankkeet_under_identifiseringskoden_TEM036:00/2019.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

Landskapsutvecklingspengar

Landskapsutvecklingspengarna (32.50.43) var fram till och med 2014 det nationella anslaget för regionutveckling. Bestämmelser om dem fanns i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt. Landskapsutvecklingspengar användes av landskapsförbunden och av arbets- och näringsministeriet. Beloppet av landskapsutvecklingspengarna sjönk under början av 2010-talet: 2011 var beloppet 32 miljoner euro och 2014 6 miljoner euro. Nedskärningarna vid regeringens ramförhandlingar 2014 innebar bl.a. att landskapsutvecklingspengarna slopades. Regeringspropositionen om slopandet gavs år 2015 (RP 86/2015 rd) och trädde i kraft vid ingången av 2016.

År 2014 uppgick anslaget till 6 066 000 euro, varav 5,7 miljoner euro genom statsrådets beslut tilldelades landskapsförbunden och 366 000 euro tilldelades arbets- och näringsministeriet för nationellt regionutvecklingsarbete.

Landskapsutvecklingspengarna användes till självständigt utvecklande av näringsverksamheten i regionerna. Landskapsförbunden använde dem till projekt i enlighet med landskapsprogrammet och genomförandeplanen för landskapsprogrammet. Anslaget var ett flexibelt finansieringsinstrument t.ex. i multilaterala utrednings- och utvecklingsprojekt. Det användes som såddfinansiering i projekthelheter som gynnade näringslivet i hela landskapet.

År 2014–2016 hade arbets- och näringsministeriet tillgång till ett treårigt reservationsanslag med vilket stads- och skärgårdspolitiken och regionförvaltningsreformen understöddes. Med anslaget genomfördes även bl.a. prognostiserings-, forsknings- och utvärderingsprojekt till stöd för regionutvecklingen.

Anslaget för införande av regionala innovationer och försök

Enligt 1 § i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014, ändr. 1509/2015) tillämpas lagen på det stöd för utveckling av regionerna som finansieras med anslaget för införande av regionala innovationer och försök. Med anslaget avses i statsbudgeten upptagna uteslutande nationella anslag för utveckling av regionerna.

Regionala innovationer och försök (AIKO) var en åtgärd i statsminister Juha Sipiläs regerings spetsprojekt för stärkande av konkurrenskraften, och för dess finansiering allokerade staten sammanlagt 33,3 miljoner euro åren 2016–2019. Genom AIKO-åtgärderna stöddes genomförandet av förutsedd strukturomvandling i landskapen samt genomfördes tillväxtavtal mellan staten och stadsregioner, tillväxtzoner och temabundna stadsnätverk.

Målet med tillväxtavtalen var att förbättra näringslivets tillväxt och konkurrenskraft. Genom åtgärder för förutsedd strukturomvandling påskyndades strukturomvandlingen i regionerna, genomfördes snabba, nya åtgärder av försökskaraktär och stärktes regionens förmåga att anpassa sig till förändringar i näringsstrukturen.

Den ursprungliga genomförandetiden för AIKO-åtgärder var till utgången av 2018, men genom arbets- och näringsministeriets beslut av den 6.3.2019 har landskapsförbunden kunnat fatta finansieringsbeslut för AIKO-projekt till utgången av 2019 och projekten har kunnat fortsätta till den 30 april 2020. Landskapsförbunden ska sköta utbetalningarna senast den 15 november 2020. Genom slutrapportering som insamlas från landskapsförbunden i början av hösten 2019 sammanställs information om hur AIKO-åtgärden har stött regionens utvecklingsbehov och hur de finansierade projekten har främjat regionens strategiska mål samt målsättningarna i ERM-planen och tillväxtavtalen. Dessutom kommer arbets- och näringsministeriet att låta utföra en utomstående utvärdering av AIKO-helheten (både åtgärderna för förutsedd strukturomvandling och tillväxtavtalen) under hösten 2019.

Utifrån erfarenheter som samlades in i början av 2019 kunde det konstateras att AIKO-åtgärden hade upplevts vara fungerande på grund av att den är flexibel och smidig. Med hjälp av åtgärden har man kunnat reagera snabbt på projektbehov. AIKO-finansieringen har också lämpat sig för genomförande av s.k. risk- och försöksprojekt. Finansieringen har ansetts öka den regionala förändringsflexibiliteten speciellt därför att den främjar företagsverksamheten, kompetensen, internationaliseringen, digitaliseringen och den smarta specialiseringen. Genom finansieringen har man dessutom kunnat stödja genomförandet av landskapsprogram och landskapsstrategier. En utmaning med AIKO-åtgärden har angetts vara att de beviljade beloppen varit små och att finansieringen därför närmast fungerat som en kompletterande finansieringsform. Eftersom AIKO-finansieringen är ett nytt finansieringsinstrument, har en del av dem som genomfört projekt inte varit medvetna om hurdana projekt som det är önskvärt att och som man kan genomföra med AIKO-finansiering.

Tabell. Landskapsutvecklingspengar och finansieringen av AIKO-programmet i statsbudgeten 2014–2019 (euro)

		Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019
32.50.43	Landskapsutvecklingspengar	6 066 000					
32.50.40	Införande av regionala innovationer och försök AIKO)*			9 000 000	11 000 000	10 000 000	3 300 000

*) omfattar inte finansiering för Kimola kanal eller Talent Boost-verksamhet.

3 Målsättning

Med anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna i enlighet med propositionen främjas i överensstämmelse med regeringsprogrammet och regeringens regionutvecklingsbeslut hållbar tillväxt och livskraft i olika regioner och städer. Med anslaget stöds självständig utveckling i landskapen, förnyas näringsstrukturen och bemöts strukturomvandlingar. Dessutom stöds uppkomsten av globalt konkurrenskraftiga ekosystem i avtalsbaserat samarbete med regioner och städer, genomförs regionorienterade snabba och flexibla försöksprojekt och verkställs andra sådana riktlinjer i regeringsprogrammet som anknyter till regionutveckling.

Genom åtgärderna stöds de mål som fastställs i 4 § i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) samt regeringsprogrammets mål beträffande regionutveckling. Regeringen har som mål att bygga framgång på regionernas och städernas starka sidor och särdrag genom ett samarbete mellan olika aktörer. Målet är att öka livskraften, att uppmuntra till förvaltningsövergripande verksamhet och att samla regionala resurser i syfte att främja gemensamt fastställda mål.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I propositionen görs sådana ändringar i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014) som möjliggör införandet av det i regeringsprogrammet och statsbudgeten föreslagna anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Anslaget ersätter anslaget för regionala innovationer och försök, som var i bruk tidigare.

I budgetpropositionen för 2020 föreslås under moment 32.30.40 ”Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna” 20 000 000 euro för att beviljas och användas för projekt som främjar hållbar tillväxt och livskraft i regioner och städer samt för avtalsbaserat samarbete, sådana projekt för utveckling av regionerna som berör fler än en region eller som är viktiga för hela riket samt för självständig utveckling i landskapen i syfte att stödja regionutveckling och näringspolitiskt samarbete mellan kommunerna i regionerna.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Ändringen i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt ökar verktygen och finansieringen för regionutveckling och stöder därigenom landskapsförbundens och även arbets- och näringsministeriets uppgift att förverkliga målen för regionutvecklingen.

Helheten av regionutveckling och stadspolitik omfattar ett handlingskoncept som preciseras i samband med regeringens regionutvecklingsbeslut, avtalsbaserat och/eller programbaserat samarbete med städerna och regionerna samt utvecklingsprojekt som inleds snabbt i landskapen och som baserar sig på regionernas starka sidor och specialisering. Dessutom kan anslaget användas för genomförandet av den nationella stadsstrategin i enlighet med regeringsprogrammet samt regionstadsprogrammet och metropolpolitiken. Anslaget kan också användas för riksomfattande regionutvecklingsprojekt. Anslaget främjar regionutvecklingen inom olika typer av regioner (stads- och landsbygdsregioner och skärgården).

Landskapsförbundens möjligheter att stödja frivillig utveckling i landskapen stärks i och med den andel av anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna som är avsedd för frivillig utveckling i landskapen och den stöder förbundens uppgift som regionutvecklingsmyndighet. Ändringen resulterar i att förbunden har tillgång till ett flexibelt finansiellt instrument som möjliggör ökat och stärkt samarbete mellan landskapen, regionmyndigheterna samt andra regionala och lokala aktörer. Anslaget kan användas för utvecklingsprojekt som baserar sig på regionernas starka sidor och specialisering, för multilaterala utrednings- och utvecklingsprojekt som förutsätter snabb reaktion och för vilka andra myndigheters finansiella instrument inte lämpar sig. Eftersom enskilda företag inte kan beviljas finansiering av anslaget för stödjande av företagets affärsverksamhet, överlappar användningen av anslaget inte t.ex. med NTM-centralens finansiella instrument. Samordnandet av användningen av finansiella instrument kan också säkerställas genom myndighetssamarbete. Anslaget möjliggör projekt som riktar sig till olika regiontyper och är därigenom till nytta för såväl städer, landsbygder som skärgården.

Möjligheterna till avtalsbaserat samarbete mellan staten och städerna och landskapen i enlighet med regeringsprogrammet samt genomförandet av programbaserat samarbete stärks. I det avtalsbaserade samarbetet ligger tyngdpunkten på utveckling av globalt konkurrenskraftiga ekosystem och främjande av den positiva strukturuomvandlingen. Regionspecifika avtalshelheter utgör en del av den helhet som består av Finlands ekosystempolitik och tillväxtprogram. Målet med de avtal som ingås mellan staten, landskapen och städerna är att uppmuntra städer till en aktiv politik för hållbar tillväxt och konkurrenskraft genom att avtala om strategiska spetsprojekt med staten. För att främja strukturuomvandlingen och för att stödja en positiv strukturuomvandling kan anslaget riktas till åtgärder som gör regionernas näringsstruktur mångsidigare och till att främja utnyttjandet av tillväxtmöjligheter. Projekten siktar till proaktiv förnyelse av näringar i syfte att minska sådana skadliga förändringar i den regionala ekonomin och sysselsättningen som strukturuomvandlingar medför och för sätta fart på en positiv utveckling i fråga om ekonomin, sysselsättningen och investeringarna. En central roll har projekt som stöder företags- och innovationsekosystem samt regionala kompetenskluster, projekt som anknyter till förnyelse av företagsverksamheten, tillväxt eller internationalisering samt andra projekt för utveckling av företagens verksamhetsmiljö.

Anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna kan också användas för riksomfattande regionutvecklingsprojekt. Administrativt sett är det enklast att arbets- och näringsministeriet centraliserat inleder sådana projekt, dock i beredningssamarbete med landskapsförbunden. Därför är det motiverat att en begränsad del av anslaget årligen inte fördelas till landskapsförbunden utan lämnas tillgängligt för ministeriet. Avsikten är att ministeriet ska använda högst 2 procent av det årliga anslaget för sådana omfattande utredningar och projekt

som stöder regionutvecklingen och vars genomförande förutsätter beslutsfattande på riksnivå. År 2020 är det fråga om 400 000 euro.

Det nya finansiella instrumentet medför en något ökad administrativ arbetsmängd i landskapsförbunden och även vid arbets- och näringsministeriet. Det har bedömts att det av anslaget för hållbar tillväxt och livskraft i regionerna bör reserveras finansiering för skäliga konsumtionsutgifter som behövs för förvaltningen av anslaget samt för anställning av personal motsvarande högst 8 årsverken och till betalning av kostnader för lokaler och andra kostnader som föranleds av anställning av personal.

5 Alternativa handlingsvägar

Enligt regeringsprogrammet ska till landskapsförbunden allokeras regionutvecklingspengar (tidigare landskapsutvecklingspengar) som kan utnyttjas snabbt och smidigt. För genomförande av denna riktlinje måste behövliga ändringar göras i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014).

En alternativ handlingsväg är att bestämmelserna om de tidigare landskapsutvecklingspengarna återinförs i lagen.

Regeringsprogrammet innehåller tydliga mål om att regionerna ska utvecklas utifrån deras starka sidor samt att regionernas, kommunernas och städernas livskraft och mångformighet ska stärkas som ett led i strategin för hållbar tillväxt. Målet är att öka livskraften, att uppmuntra till förvaltningsövergripande verksamhet och att samla regionala resurser i syfte att främja gemensamt fastställda mål samt att skapa ett handlingskoncept för regionutveckling som utgår från regioner och/eller teman och baserar sig på avtal och partnerskap. I statsrådet innehas ansvaret för regionutveckling av arbets- och näringsministeriet samt av landskapsförbunden, som är regionutvecklingsmyndigheter i regionerna.

Därför ansågs det att anslagets namn och användningsändamål bättre bör beskriva regeringsprogrammets mål och motsvara de mer omfattande målen för den verksamhet som stöds med anslaget. Därför föreslås det att anslagets namn ska vara anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna.

6 Remissvar

Det inkom totalt 30 utlåtanden om propositionsutkastet från följande aktörer: Landskapsförbunden för Södra Karelen, Södra Österbotten, Södra Savolax, Tavastland, Kajanaland, Mellersta Österbotten, Kymmenedalen, Lappland, Birkaland, Österbotten, Norra Karelen, Norra Österbotten, Norra Savolax, Päijänne-Tavastland, Egentliga Finland och Nyland. Av NTM-centralerna inkom utlåtande från Mellersta Finland, Birkaland, Norra Österbotten och Satakunta.

Av ministerierna inkom utlåtande från kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet och miljöministeriet. Dessutom gavs utlåtande av Justitiekanslersämbetet, Statens revisionsverk, Livsmedelsverket och Finlands Kommunförbund.

Utlåtandena och ett sammandrag av dem finns i en offentlig webbtjänst på adressen tem.fi/hankkeet_under_identifieringskoden_TEM036:00/2019.

I utlåtandena ansågs förslaget om införande av det nya nationella anslaget för regionutveckling vara bra. Landskapsförbunden och Kommunförbundet anser det vara viktigt att det till landskapsförbunden allokeras nationell finansiering för regionutveckling som kan utnyttjas snabbt och flexibelt, vilket stöder skötseln av landskapsförbundens uppgift som regionutvecklingsmyndighet. Landskapsförbunden och Kommunförbundet fäster vikt vid att anslagets storlek bör tryggas och långsiktighet säkerställas. Dessutom föreslår de att merparten av anslaget ska vara finansiering som riktas till självständig utveckling i landskapen. Den andel av anslaget som lämnas tillgängligt för arbets- och näringsministeriet bör enligt remissinstanserna vara högst av den föreslagna storleken och användningen av anslaget bör beredas i samarbete med landskapsförbunden. Det anses motiverat att anslag används till skäligen kostnader som förädlas av förvaltningen av anslaget.

Ministerierna stöder också införandet av det nya nationella anslaget för regionutveckling. Kommunikationsministeriet konstaterar att regionutvecklingspengar tidigare också riktats till trafikprojekt. Ministerierna framför synpunkter på att bl.a. planering av transportsystemet, förfaranden för lokal utveckling och miljöns hållbarhet ska beaktas i projektfinansieringen.

Även NTM-centralerna stöder användningen av anslaget, men fäster också vikt vid att det inte får uppkomma överlappande finansieringsverksamhet med redan befintliga finansiella instrument (främst understödet för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö). Även Livsmedelsverket framför i sitt utlåtande behovet av tätt samarbete mellan landskapsförbunden och NTM-centralerna, för att förhindra uppkomsten av överlappande projekt.

Justitiekanslersämbetet fäster vikt vid att den föreslagna definitionen på självständig utveckling i landskapet är logisk och att den behövs, vid motiveringen till 31 § (Delgivning av beslut), vid tryggnad av utbetalningarna av anslag enligt den gällande lagen genom övergångsbestämmelser samt lyfter fram tekniska brister i propositionen. Dessutom anmärks det också på iakttagandet av språklagen vid beredningen.

Statens revisionsverk konstaterar att det också med tanke på statsfinanserna är viktigt att grunderna för förvaltningsförfaranden i samband med regionutveckling och strukturfondsprojekt är à jour och fungerande och anser det motiverat och värt att understödas av regeringsprogrammets mål beaktas. Statens revisionsverk fäster vikt vid bl.a. definiering av avtalsbaserat samarbete, i vilken proportion anslag som ministeriet och landskapsförbunden beviljat i praktiken allokeras till olika åtgärder eller projekt samt vid NTM-centralernas roll i systemet med regionutveckling i enlighet med förslaget. Statens revisionsverk lyfter också fram SRV:s effektivitetsrevisionsberättelse 134/2006 (Maakunnan liittojen rooli – maakunnan kehittämisrahan sitomattoman osan käyttö) samt andra observationer som gäller detaljer i propositionen.

Delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning behandlade propositionen vid sitt möte den 25 september 2019.

Utifrån utlåtandena har följande ändringar gjorts i propositionen: definitionen på självständig utveckling i landskapet har överförs till specialmotiveringen till 7 § och i det sammanhanget har beskrivits landskapsprogrammets betydelse i stället för den föreslagna ändringen i 16 § 2 mom. samt klarlagts grunderna för användning av det nya anslaget. Dessutom föreslås det att 31 § (Delgivning av beslut) ska upphävas helt och att det till lagen fogas en övergångsbestämmelse om användningen av det gällande stödet. Därtill har remissinstansernas synpunkter på bl.a. beaktande av regeringsprogrammets klimat- och miljömål och andra preciseringar tagits i beaktande.

7 Specialmotivering

1 § Tillämpningsområde. I 1 § i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014) föreskrivs att lagen tillämpas på det stöd för utveckling av regionerna som finansieras med anslaget för införande av regionala innovationer och försök. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att anslaget i fortsättningen ska heta anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna.

Användningsändamålen för anslaget ska ändras så att de motsvarar målet ”Finlands framgång ska byggas på regionernas och städernas starka sidor och särdrag genom ett samarbete mellan olika aktörer” i helheten Ett livskraftigt Finland i statsminister Rinnes regeringsprogram samt åtgärder som stöder hållbar tillväxt och livskraft i regionerna i enlighet med regeringens regionutvecklingsbeslut. Helheten av regionutveckling och stadspolitik omfattar ett handlingskoncept som preciseras i samband med regeringens regionutvecklingsbeslut, avtalsbaserat och/eller programbaserat samarbete med städerna och regionerna samt utvecklingsprojekt som inleds snabbt och smidigt i landskapen och som baserar sig på regionernas starka sidor och specialisering. Dessutom kan anslaget användas för genomförandet av den nationella stadsstrategin i enlighet med regeringsprogrammet samt regionstadsprogrammet och metropolpolitiken. Anslaget kan också användas för riksomfattande regionutvecklingsprojekt. I anslagsanvändningen bör också beaktas och främjas sådan regionutveckling som främjar regeringsprogrammets klimat- och miljömål. Därför betonas stödjande av hållbar tillväxt i regionerna även i anslagets namn.

2 § Definitioner. Det föreslås att paragrafen ändras så att anslaget för införande av regionala innovationer och försök i 1 mom. 3 punkten ersätts med det nya anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna. Anslaget är ett nytt nationellt anslag för regionutveckling i enlighet med regeringsprogrammet och det föreslås bli intaget i statsbudgeten.

6 § Stöd som beviljas av ministerier. Det föreslås att anslaget för införande av regionala innovationer och försök i paragrafens 1 mom. ändras till anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna. Dessutom föreslås det att användningsändamålen för anslaget preciseras. Arbets- och näringsministeriet ska kunna bevilja en del av anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna för sådana projekt för utveckling av regionerna som berör fler än en region eller som är viktiga för hela riket. Avsikten är att arbets- och näringsministeriet ska kunna använda högst 2 procent/år av anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna för sådana omfattande utredningar och projekt som främjar landskapsutveckling och vars genomförande förutsätter beslutsfattande på riksnivå. Utredningarna och projekten ska kunna beredas i samarbete med landskapsförbunden t.ex. i samband med arbetet i delegationen för förnyelse i regionerna eller i annat sammanhang. Ministeriet kan också använda anslaget för avtals- och programbaserat samarbete mellan staten, landskapen och städerna. Ministeriet kan använda anslaget t.ex. för innovativa och experimentella åtgärder som främjar förnyelse av näringsstrukturen. Finansieringen kan stödja regionernas åtgärder för att förbättra förutsättningarna för företagsverksamhet och invånarnas välbefinnande. Ministeriets beslut kommer i fråga endast när genomförandet av projektet förutsätter beslutsfattande på riksnivå. Dessutom preciseras användningsändamålen för anslaget så att arbets- och näringsministeriet ska kunna använda anslaget även för skäligen konsumtionsutgifter som föranleds av förvaltningen av anslaget, inklusive anställning av personal och sådana kostnader för lokaler och andra kostnader som föranleds av anställningen av personal. De projekt som genomförs med anslaget ska också kunna vara sådana som ministeriet själv genomför, vilket inte ändras jämfört med nuvarande praxis.

7 § Stöd som beviljas av landskapsförbunden. Det föreslås att anslaget för införande av regionala innovationer och försök i paragrafens 1 mom. ändras till anslaget för stödjande av håll-

bar tillväxt och livskraft i regionerna. Samtidigt föreslås det att anslag som beviljats landskap är avsett uttryckligen för att stödja självständig utveckling i landskapet. Med självständig utveckling i landskapet avses utvecklingsarbete som grundar sig på landskapets egna behov. Således bör i samband med finansieringsbeslut enligt 7 § betonas projektens samband med de i landskapet valda utvecklingsmålen, som fastställs i landskapsprogrammet, när det gäller projekt som finansieras av det i landskapet tillgängliga anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna. I landskapen är landskapsprogrammet det väsentliga programmet för planering av regionutvecklingen samt den politiska viljan. Där uttrycks de närmaste årens mål och centrala åtgärdshelheter i den självständiga utvecklingen i landskapet. Andra program som genomförs i landskapen är t.ex. Europeiska unionens strukturfondsprogram och landsbygdsprogram och landsbygdsplaner. Den som ansöker om stöd kan vägledas och ges råd i tolkningen av det rätta programsambandet t.ex. i anvisningarna för elektroniska ansökningar.

Landskapsförbunden kan använda anslaget även för skäliga konsumtionsutgifter som föranleds av förvaltningen av anslaget. Där ingår anställning av personal samt kostnader för lokaler och andra kostnader som föranleds av anställning av personal. De projekt som finansieras med anslaget ska också kunna vara sådana som landskapsförbunden själva genomför, vilket inte ändras jämfört med nuvarande praxis.

Ändringsförslaget beträffande anslaget grundar sig på regeringsprogrammets prioritering om att genomföra regionutveckling utifrån de olika regionernas behov och starka sidor och bedriva samarbete mellan olika aktörer.

11 § Iakttagande av bestämmelserna om statligt stöd. Avsikten är att precisera paragrafens innehåll så att formuleringen i början av 2 mom. ersätts med en formulering som börjar med ordet *när*. I den praktiska verksamheten har det tolkats att paragrafen innebär att t.ex. gruppundantagsförordningen inte kan tillämpas i fråga om stöd enligt lagen. Paragrafen syftar inte till att begränsa beviljandet av stöd endast till stöd av mindre betydelse, utan även andra förfaranden för statligt stöd kan användas.

14 § Godtagbara kostnader, 15 § Stödbelopp och 19 § Ansökan om utbetalning av stöd. Det föreslås att anslaget för införande av regionala innovationer och försök i paragrafernas 1 mom. ändras till anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna. Ändringsförslaget grundar sig på regeringsprogrammets prioritering om att genomföra regionutveckling utifrån de olika regionernas behov och starka sidor och bedriva samarbete mellan olika aktörer.

31 § Delgivning av beslut. Det föreslås att paragrafen upphävs. Bestämmelser om delgivning av förvaltningsbeslut finns i förvaltningslagen (434/2003) samt i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). Dessa allmänna förvaltningslagar iakttas, om inte något annat föreskrivs någon annanstans. Eftersom det i den gällande paragrafen om delgivning av beslut hänvisas till de aktuella allmänna förvaltningslagarna, föreslås det att paragrafen upphävs som onödig.

42 § Inspektionsrätt. Det föreslås att Landsbygdsverket i 2 mom. ersätts med Livsmedelsverket, som inledde sin verksamhet vid ingången av 2019. I den nuvarande paragrafen föreskrivs om Landsbygdsverkets rätt att utföra inspektioner av medelanvändningen hos partnerorganisationer till det operativa programmet för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt och verksamheten enligt det operativa programmet. Livsmedelsverket ska ha motsvarande rätt i fortsättningen. Ändringen är teknisk.

Livsmedelsverket inrättades (lagen om Livsmedelsverket 371/2018) för främjande, övervakning och undersökning av säkerheten hos och kvaliteten på livsmedel och jord- och skogsbrukets produktionsinsatser, djurens hälsa och välfärd samt växthälsa samt för verkställighets-

uppdrag som gäller åtgärder enligt Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, sådana åtgärder för landsbygdens utveckling som unionen finansierar och nationella åtgärder som kompletterar dessa. Verket finns inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Livsmedelsverket sköter utöver andra uppgifter även uppgiften som förvaltande myndighet och verkställighetsuppgifter för den fond om vilken det föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 om fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt, vilka uppgifter tidigare sköttes av Landsbygdsverket.

43 § Ändringssökande. Ur 2 mom. ska strykas omnämmandet av att omprövning får begäras hos den myndighet som fattat beslutet, eftersom omprövningsmyndigheten för närvarande redan bestäms enligt den allmänna bestämmelsen (49 d § i förvaltningslagen). Dessutom ska hänvisningen till förvaltningsprocesslagen (586/1966) uppdateras till en hänvisning till lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), och hänvisningens språkdräkt ska ändras samtidigt. Med anledning av den nämnda ändringen av den allmänna lagen innebär hänvisningen, med avvikelse från tidigare, att ändringssökande hos högsta förvaltningsdomstolen förutsätter besvärstillstånd.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft den 1 januari 2020.

Dessutom föreslås det att på projekt för vilka stöd har sökts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. De bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tillämpas på hela stödprocessen, dvs. ansökan, beviljande, utbetalning, övervakning och återkrav.

9 Verkställighet och uppföljning

Statsrådet ska årligen på föredragning från arbets- och näringsministeriet bevilja anslag för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna till arbets- och näringsministeriet samt landskapsförbunden för åtgärder enligt 6 och 7 § i lagen.

Arbets- och näringsministeriet ska svara för den övergripande uppföljningen av stödjandet av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna. För uppföljningen av anslagsanvändningen och anslagets verkningsfullhet ska landskapsförbunden till arbets- och näringsministeriet i början av året lämna ett kortfattat sammandrag av de projekt som finansierades med anslaget det föregående året och resultaten av projekten samt de offentliga sammanfattningarna av projekten. När projekten avslutats ska landskapsförbunden tillstålla arbets- och näringsministeriet slutrapporter för varje åtgärd. Dessutom ska det göras en separat slutvärdering av finansieringshelheten för hållbar tillväxt och livskraft i regionerna.

10 Förhållande till andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Anslaget får användas

1) för projekt som främjar hållbar tillväxt och livskraft i regioner och städer och för avtalsbaserat samarbete

RP 51/2019 rd

- 2) för regionutvecklingsprojekt som gäller fler än en region eller som är nationellt viktiga
- 3) för utvecklingsprojekt som syftar till regionutveckling och främjande av näringspolitiskt samarbete mellan kommunerna i en region.

Anslaget får användas för skäligen konsumtionsutgifter som behövs för förvaltningen av anslaget samt för anställning av personal motsvarande högst 8 årsverken och till betalning av kostnader för lokaler och andra kostnader som föranleds av anställning av personal. Anslaget får även användas till betalning av stöd i förskott, om det är motiverat med tanke på genomförandet av projekten.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014) 31 §
och
ändras 1 § 1 mom., 2 § 1 mom. 3 punkten, 6 § 1 mom., det inledande stycket i 7 §, 11 §
2 mom., 14 § 1 mom., 15 § 2 mom., 19 § 1 mom., 42 § 2 mom. och 43 § 2 mom.,
av dem 1 § 1 mom., 6 § 1 mom., 7 § 1 mom., 11 § mom., 14 § 1 mom., 15 § 2 mom. och
19 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1509/2015 och 42 § 2 mom. sådant det lyder i lag 141/2016,
som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på det stöd för utveckling av regionerna som finansieras med anslaget
för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

3) anslaget för *stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna* det nationella anslag
för utveckling av regionerna som tagits in i statsbudgeten,

6 §

Stöd som beviljas av ministerier

Arbets- och näringsministeriet kan bevilja en del av anslaget för stödjande av hållbar tillväxt
och livskraft i regionerna för sådana projekt för utveckling av regionerna som berör fler än en
region eller som är viktiga för hela riket, för avtalsbaserat samarbete, för regionala projekt
som främjar hållbar tillväxt och livskraft samt för skäligen konsumtionsutgifter som behövs för
förvaltningen av anslaget. Projekten kan också vara sådana som ministeriet själv genomför.

7 §

Stöd som beviljas av landskapsförbunden

Landskapsförbunden kan bevilja medel av det för självständig utveckling i landskapet avsedda anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna samt medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden och motsvarande nationella medel för

11 §

Iakttagande av bestämmelserna om statligt stöd

När stöd beviljas som stöd av mindre betydelse, förutsätts att sökanden lämnar stödmyndigheten en utredning om det stöd av mindre betydelse som redan har beviljats sökanden och att det sammanlagda beloppet för stöd av mindre betydelse inte överstiger det maximibelopp för stöd av mindre betydelse som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning.

14 §

Godtagbara kostnader

Stödet för projekt som finansieras med anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna kan beviljas som procentbaserad ersättning, engångsersättning eller utifrån faktiska kostnader.

15 §

Stödbelopp

En del av självfinansieringen eller den andra finansieringen än den statliga finansieringen för projekt som finansieras av anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna får vara vederlagsfritt arbete eller överlåtelse av produktionsinsats (*naturaprestation*) eller verifierbart arbete mot vederlag eller överlåtelse mot vederlag av annan nytthet som behövs i projektet.

19 §

Ansökan om utbetalning av stöd

Ansökan om utbetalning av stöd ur anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna ska på en blankett som fastställts för ändamålet skriftligen sökas hos den myndighet som beviljat stödet. Ansökan ska vara undertecknad. Ett landskapsförbund kan besluta att ett annat landskapsförbund får sköta utbetalningen av anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna eller strukturfondsmedel för dess räkning.

31 §

Delgivning av beslut

(upphävs)

42 §

Inspektionsrätt

Revisionsmyndigheten för det operativa programmet för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt har rätt att utföra inspektioner av medelanvändningen hos förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och partnerorganisationerna. Dessutom har Livsmedelsverket rätt att utföra inspektioner av det operativa programmens partnerorganisationers användning av medel och verksamhet enligt det operativa programmet.

43 §

Ändringssökande

I beslut som arbets- och näringsministeriet eller en närings-, trafik- och miljöcentral har fattat får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran av omprövning finns i förvaltningslagen. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På projekt för vilka stöd har sökts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 10 oktober 2019

Statsminister

Antti Rinne

Näringsminister Katri Kulmuni

Lag

om ändring av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014) 31 §
och
ändras 1 § 1 mom., 2 § 1 mom. 3 punkten, 6 § 1 mom., det inledande stycket i 7 §, 11 §
2 mom., 14 § 1 mom., 15 § 2 mom., 19 § 1 mom., 42 § 2 mom. och 43 § 2 mom.,
av dem 1 § 1 mom., 6 § 1 mom., 7 § 1 mom., 11 § 2 mom., 14 § 1 mom., 15 § 2 mom. och
19 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1509/2015 och 42 § 2 mom. sådant det lyder i lag 141/2016,
som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på det stöd för utveckling av regionerna som finansieras med anslaget för införande av regionala innovationer och försök. (17.12.2015/1509)

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på det stöd för utveckling av regionerna som finansieras med anslaget för *stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna*.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

3) anslaget för införande av regionala innovationer och försök det nationella anslag för utveckling av regionerna som tagits in i statsbudgeten,

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

3) anslaget för *stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna* det nationella anslag för utveckling av regionerna som tagits in i statsbudgeten,

2 kap.

Stödförfarande

2 kap.

Stödförfarande

Gällande lydelse

6 §

Stöd som beviljas av ministerier

Arbets- och näringsministeriet kan bevilja en del av anslaget för införande av regionala innovationer och försök för sådana projekt för utveckling av regionerna som berör fler än en region eller som är viktiga för hela riket samt för tillväxtavtal mellan staten och städerna, tillväxtkorridorer och utveckling av metropolområdet. Projekten kan också vara sådana som ministeriet själv genomför. (17.12.2015/1509)

7 §

Stöd som beviljas av landskapsförbunden

Landskapsförbunden kan bevilja medel av anslaget för införande av regionala innovationer och försök samt medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden och motsvarande nationella medel för

11 §

Iakttagande av bestämmelserna om statligt stöd

En förutsättning för att stöd ska kunna beviljas som stöd av mindre betydelse är att sökanden lämnar stödmyndigheten en utredning om det stöd av mindre betydelse som redan har beviljats sökanden och att det sammanlagda beloppet för stöd av mindre betydelse inte överstiger det maximibelopp för stöd av mindre betydelse som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning.

14 §

Godtagbara kostnader

Stödet för projekt som finansieras med anslaget för införande av regionala innovationer och försök kan beviljas som procentbaserad

Föreslagen lydelse

6 §

Stöd som beviljas av ministerier

Arbets- och näringsministeriet kan bevilja en del av anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna för sådana projekt för utveckling av regionerna som berör fler än en region eller som är viktiga för hela riket, *för avtalsbaserat samarbete, för regionala projekt som främjar hållbar tillväxt och livskraft samt för skäliga konsumtionsutgifter som behövs för förvaltningen av anslaget.* Projekten kan också vara sådana som ministeriet själv genomför.

7 §

Stöd som beviljas av landskapsförbunden

Landskapsförbunden kan bevilja medel av *det för självständig utveckling i landskapet avsedda anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna* samt medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden och motsvarande nationella medel för

11 §

Iakttagande av bestämmelserna om statligt stöd

När stöd beviljas som stöd av mindre betydelse, förutsätts att sökanden lämnar stödmyndigheten en utredning om det stöd av mindre betydelse som redan har beviljats sökanden och att det sammanlagda beloppet för stöd av mindre betydelse inte överstiger det maximibelopp för stöd av mindre betydelse som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning.

14 §

Godtagbara kostnader

Stödet för projekt som finansieras med anslaget för *stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna* kan beviljas som pro-

Gällande lydelse

ersättning, engångsersättning eller utifrån faktiska kostnader. (17.12.2015/1509)

15 §

Stödbelopp

En del av självfinansieringen eller den andra finansieringen än den statliga finansieringen för projekt som finansieras av anslaget för införande av regionala innovationer och försök får vara vederlagsfritt arbete eller överlåtelse av produktionsinsats (*naturaprestation*) eller verifierbart arbete mot vederlag eller överlåtelse mot vederlag av annan nytthet som behövs i projektet. (17.12.2015/1509)

19 §

Ansökan om utbetalning av stöd

Ansökan om utbetalning av stöd ur anslaget för införande av regionala innovationer och försök ska på en blankett som fastställts för ändamålet skriftligen sökas hos den myndighet som beviljat stödet. Ansökan ska vara undertecknad. Ett landskapsförbund kan besluta att ett annat landskapsförbund får sköta utbetalningen av anslaget för införande av regionala innovationer och försök eller strukturfondsmedel för dess räkning. (17.12.2015/1509)

31 §

Delgivning av beslut

Ett beslut med anledning av en elektronisk ansökan delges på det sätt som föreskrivs i 18 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Andra beslut som avses i denna lag får delges i enlighet med 1 mom., om den som saken gäller ger sitt samtycke. I annat fall delges beslutet på det sätt som föreskrivs i 59 § i förvaltningslagen (434/2003).

Föreslagen lydelse

centbaserad ersättning, engångsersättning eller utifrån faktiska kostnader.

15 §

Stödbelopp

En del av självfinansieringen eller den andra finansieringen än den statliga finansieringen för projekt som finansieras av anslaget för *stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna* får vara vederlagsfritt arbete eller överlåtelse av produktionsinsats (*naturaprestation*) eller verifierbart arbete mot vederlag eller överlåtelse mot vederlag av annan nytthet som behövs i projektet.

19 §

Ansökan om utbetalning av stöd

Ansökan om utbetalning av stöd ur anslaget för *stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna* ska på en blankett som fastställts för ändamålet skriftligen sökas hos den myndighet som beviljat stödet. Ansökan ska vara undertecknad. Ett landskapsförbund kan besluta att ett annat landskapsförbund får sköta utbetalningen av anslaget för *stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna* eller strukturfondsmedel för dess räkning.

31 §

Delgivning av beslut

(*uphävs*)

Gällande lydelse

42 §

Inspektionsrätt

Revisionsmyndigheten för det operativa programmet för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt har rätt att utföra inspektioner av medelanvändningen hos förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och partnerorganisationerna. Dessutom har Landsbygdsverket rätt att utföra inspektioner av det operativa programmens partnerorganisationers användning av medel och verksamhet enligt det operativa programmet. (20.2.2015/141)

43 §

Ändringssökande

I beslut av ett landskapsförbund får ändring sökas på det sätt som i kommunallagen (365/1995) föreskrivs om rättelseyrkande och kommunalbesvär.

I beslut som arbets- och näringsministeriet eller en närings-, trafik- och miljöcentral har fattat får omprövning begäras på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen hos den myndighet som fattat beslutet. I beslut som har fattats med anledning av begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Föreslagen lydelse

42 §

Inspektionsrätt

Revisionsmyndigheten för det operativa programmet för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt har rätt att utföra inspektioner av medelanvändningen hos förvaltningsmyndigheten, den attesterande myndigheten och partnerorganisationerna. Dessutom har *Livsmedelsverket* rätt att utföra inspektioner av det operativa programmens partnerorganisationers användning av medel och verksamhet enligt det operativa programmet.

43 §

Ändringssökande

I beslut som arbets- och näringsministeriet eller en närings-, trafik- och miljöcentral har fattat får omprövning begäras. *Bestämmelser om begäran av omprövning finns i förvaltningslagen. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På projekt för vilka stöd har sökts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.